

LEPO PROSIMO:

Poravnajte zapadno naročnine
Prihranite nam delo in
nepotrebne stroške.
Omogočite našemu listu
dober nadaljnji razvoj.

Hvala!

117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 205 Tuesday, Oct. 26, 1971

Dr. Kissinger zopet v Peipingu

Dočim je ameriška javnost smatrala prvi obisk dr. Kissingerja v Peipingu kot veliko politično senzacijo, postaja sodba o drugem obisku že bolj konkretna. Prvi obisk resni mogel biti več kot navadno srečanje, četudi so mu dali naslov obiska. Nixonov odposlanec je šel v Peiping, da pozdravi komunistično vladno in izrazi veselje, da je prišlo po tolikih letih vendarle do tega, da se dva velika naroda na zgodovinskih poteh srečata, pri tem pa ne gresta drug mimo drugega brez običajnih pozdravov. Marsikomu se bo to ponižno stališče zdelo neverjetno, pa je stvarno.

Prvo srečanje med velikimi narodi ni namreč lahka stvar. V našem slučaju sta nastali pri nas ob tem problemu takoj dve struji, za in proti. Da obstojata dve taki struji v Peipingu, bi se človek ne čudil. Saj Peiping živi pod vtisom, da so Amerikanci zagrizeni narod, ki se ne odmakne zlepa od svojega stališča. Ko se je kitajski komunizem komaj rodil, že so se Amerikanci obesili na Čangkajška in njegovo Kitajsko in še danes obstoja v naši javnosti močno gibanje, ki hoče poznati in priznati kitajsko vladno Formozo, akoravno je več kot jasno, da Formoza ne more spraviti nikoli z lastno močjo Kitajske pod svojo oblast. Nixon je torej moral dolgo čakati, da se spusti na pot približevanja Peipingu. Najbrž bi bil še čakal, ako ne bi bilo predsedniških volitev, ki hoče pri njih kandidirati. Tudi v Peipingu se ne veselijo vsi tovariši nad dejstvom, da jih bo obiskal predsednik največje kapitalistične države na svetu. Je tudi tam dosti pesimistov, ki zanje niti ne vemo, ker jih Maova cenzura ne pušči v javnost.

Nasprotniki zblizanja med Ameriko in Kitajsko bodo ostali na svojih mestih tudi po prvih obiskih ameriških in kitajskih delegacij. Z njimi bosta morala računati oba režima, naš in kitajski. Pri tem bo na slabšem kitajski režim. Tam se lahko zgodi, da pride na oblast struja, ki noče imeti stikov z nami in v tem slučaju bo vse delo na zblizanju ob svoj uspeh — za kdo ve koliko časa. Tudi s tem moramo računati. Kitajska živi z desetletji in stoletji, doba stabilizacije stikov z Ameriko bo tam daljša kot pri nas. Ako bi bila stabilizacija pretrgana, bi to pomenilo za nas grenko razočaranje, za Kitajce pa navaden političen dogodek.

V naši deželi je stanje drugačno. Kakor hitro so stiki stabilizirani, naša javnost ne želi, da bi bili brez tehtnega razloga pretrgani. Taka nevarnost bi ne nastopila naenkrat, politika bi jo pripravila, javnost bi pa imela čas, da se z možnostjo dogodka sprijazni.

Zato se zgodi čisto lahko, da bodo pripravljala dela za obnovo stikov trajala dalj časa, kot mislimo, in da bodo obsežnejša, kot pričakujemo. Javnost se seveda za nadaljevanje priprav ne bo dosti brigala. Nixon bo šel v Peiping, se bo vrnil, politiki bodo po obisk smatrali za posrečen ali brezuspešen, kakor kdo pričakuje od njega dobre ali slabe posledice.

Ne smemo pričakovati prevelikih koristi od stikov s Kitajsko. Saj nam je zveza s to deželo potrebna bolj iz čisto političnih razlogov. Na gospodarskem polju ne moremo pričakovati posebnih koristi od medsebojnega trgovanja. Kitajska nam bo lahko dajala le nekaj industrijskih surovin. Kar bo za Ameriko zanimivo, bodo količine. Kitajska namreč more ob primerni zmogljivosti za proizvodnjo surovin z lahkoto dobaviti vsako količino, to je pa za naše industrijske gigante neprecenljive vrednosti. Pa tudi naš izvoz na Kitajsko bo omejen. Kitajski režim nima nobenega namena, da bi svoje rojake razvival v stalnem dviganju življenjske ravni, zato kitajski trg ne bo velik odjemalec za naše potrošno blago, kar ga je za vsakdanjo rabo. Še manjša je naša medsebojna odvisnost na kulturnem polju, v športu, turizmu, v znanosti itd. Stiki bodo gotovo navezani, bodo pa po obsegu preje majhni kot veliki. Kitajska lahko postane velik odjemalec naše industrijske opreme in industrijskih polfabrikatov. Tam bo le pomanjkanje kapitala omejevalo kitajske nakupe.

Naša dežela bo zainteresirana za stike s Kitajsko na političnem polju. Kitajska je že sedaj pokazala svoj interes za vse politične dogodke na obeh straneh Tihega in Indijskega oceana. Tam se bodo njeni interesi srečali na vsakem koraku z našimi. Seveda ne bo hotela Sovjetska zveza zaostajati, zato se že sedaj pripravlja, da ustvari svoje postojanke na obeh oceanih. Take težnje vseh treh glavnih velesil bodo postavile mednarodno politiko v novo luč. Kakšna bo, ne vemo, zdi se pa, da bo pri tem pomen Evrope močno zmanjšan.

Seveda ne bo Kitajska takoj segla po tako oddaljenih ciljih. Njena politika se sedaj zanima v glavnem za vzhodno in južno Azijo. Seveda rine tudi drugam, toda to bolj z namenom, da bi jezila Sovjetsko zvezo, kar se ji tudi navadno posreči.

Ne smemo misliti, da je vse to obravnaval dr. Kissin-

ger v svojih razgovorih v Peipingu. Da je šel tja, to ni nič posebnega. V Peipingu se nimamo stalnega zastopstva, ki bi drežalo v kitajsko administracijo, naj hitreje odgovarja na naše vloge. Zato bo treba pogosto pošiljati naše posebne delegacije, da pripravijo kitajske birokrate na hitrejšo poslovanje. Po Nixonovem obisku bodo take delegacije nekaj navadnega prav do dne, ko bo naš prvi poslanik predložil tovarišu Mao svojo poverilnico. Upajmo, da se bo to zgodilo prav kmalu, saj je v interesu svetovnega miru.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Spored proslave 20-letnice župnije sv. Lovrenca

CLEVELAND, O. — Prihodnjo nedeljo, 31. oktobra, bo velik dan za Sentlovrenško faro. Slavili bomo 70-letnico ustanovitve župnije. Ob 11.30 predpoldne bo slovesna sv. maša, katero bodo sodarovali škof Issenmann, opat Jerom Koval in 7 drugih duhovnikov. Pridigal bo opat Jerome Koval. Prosimo vsa farna društva, da se zberejo v šoli ob 11. uri dopoldne, od koder bodo v spremstvu skupaj s škofom in duhovščino korakali v cerkev.

Po maši bo jubilejni banket v Slovenskem narodnem domu. Škof Issenmann, opat Koval, okrog 20 duhovnikov in 25 sester bodo naši častni gostje. Zabak-Buehner orkester bo igral med kosilom. Znani pevec-solist Edy Kenik bo pel slovenske pesmi in nazadnje bomo vsi skupaj zapeli ob spremljavi orkestra. Tako bomo v pravem domačem veselju obhajali naš farni jubilej.

Sedemdeset let je povprečna doba človeškega življenja. Bili so mladi ustanovitelji leta 1901, ko so pomagali ustanavljati župnijo. Letos bodo nekateri z nami obhajali njeno 70-letnico. Naj jim Bog da dočakati 100-letnico. Na mnoga leta!

Prodanih je že 500 vstopnic. Tisti, ki jih še nimajo, naj si jih preskrbe, najkasneje do četrtka. Dobite jih v župnišču (telefon 341-0496). Opozorite in povabite svoje sorodnike, znance in prijatelje na naš banket. Starši, pripeljite svoje sinove in hčere z družinami, ki živijo v drugih župnijah, na ta dan k Sv. Lovrencu k maši. Cena za stroške kosila je samo \$3 za odrasle in \$1.75 za otroke pod 12. letom.

“Kako dobro in veselo je, če bratje in sestre pridejo skupaj!” beremo v Sv. pismu.

Father Varga

Morda — pobiramo prve sadove

NEW YORK, N.Y. — V nedeljo, 17. oktobra, smo njujorški srenjčani prišli kar v lepem številu k deseti maši. Nam pa se je pridružilo 20 sosednih bratov in sester iz Bridgeporta. Od teh je bilo 9 pevcev, ki so pozneje nam dali doberšen del naše druge jesenske srenjske prosvetne ure. Torej udeležba je bila spet lepa in zadovoljiva ter za prihodnje precej obetajosa.

Te naše prosvetne ure imajo en sam namen: Nam samim ohraniti našo duhovno dediščino. S tem ohranjamo svojo narodno skupnost, ko živimo na tujem in tako razdrobljeni, da nam skorajda nikjer ni naš sosed rodni brat — Slovenec. Vsaj v New Yorku je zvečina tako.

In te prosvetne ure nam obujajo spomine na slovensko zemljo, na našo mladost, na bogastvo tistega preprostega življenja. Da, preprosto je bilo, pa polno bogatega vznemirjenja, tihega presenečenja, v čemer se spleta lepa ljubezen do zemlje, do soljudi, do naroda... Pa posamezno vzeto: do fanta in do dekleta... Če prav mislimo: Vse to bogato življenje nam je dalo pesem, ki je polna tega utripanja življenja. Saj nam ono prvo zarjo dneva oznanja, dviga nam škrljanka iz razora, se blega dneva veseli, dekle rožice trga, dala jih bo vriskajočemu fantu, ki bo prišel do njenega okna zvečer — potem, ko že zdavnaj je utihnil odmev Ave Marije, katero pesem in molitev je pel zvon v cerkvenem stolpu.

Vprav nič me ni presenetilo, ko je Zdravko Kalan po pozdravu nas vseh — seveda posebej pa še naše sosede Bridgeportčane — začel pripovedovati zgodbo iz njegovih še dokaj mladih dni. Saj bo menda že skoraj 40 let tega.

Povedal nam je dogodek, ko je kot mladi advokatski pripravnik prišel v Ribnico. Tam se je tedaj seznanil z bratoma Vinkom in Ludvikom Burgarjem. Povedal je, kako je bila ta ribniška tovarišija zmeraj vesela in kako so ob prvem snidenju ter zmeraj poslej skupno “urežali” tisto: “Eno rožco bom ljubil...” In ko se se po mnogih letih vsi trije spet srečali v zdomstvu, v velikem mestu New Yorka, ki s svojim dirindajem skoraj vse človekove vezi trga, pa so se

spomnili prvega srečanja na Slovenskem. In spomnili so se pesmi: “Eno rožco bom zmeraj ljubil...”

Zagotovo je, da ko so se prvič srečali, so ob besedi “rožca” mislili na svojega dekleta. A zdaj, ko so se srečali na tujem, in v nedeljo, ko je gospod Zdravko pripovedoval nam vsem to zgodbo, jim je “rožca” pomenila mladost in pa rodno zemljo — domovino slovensko.

Poleg tega, da je poznana srčnost naših sosednih fantov-pevcev, je bil tudi vesel skrbno izbranih pesmi, ki so jih fantje iz svoje zakladnice odbrali, da jih nam zapojejo na naši srenjski prosvetni uri, ki je bila posvečena naši pesmi.

Vesel je bil že kar prve: Danilo Bučarjeve: “Pod rožnato planino...” Roža in planina, dva simbola Slovenskega!

Predno so naši dragi pevci začeli v svojo pristno umetnostjo, se je Armin Kurbus zahvalil za iskreno povabilo in pozdrav. Menim, da je mimogrede — vsaj tako je beseda padla — povedal preprosto in globoko stvar, ko je dejal: Zahvaljujemo se vam za povabilo. Veseli smo, da vam lahko damo svoje prepevanje. A vedeti morate, da pri tem, ko mi pojemo — tudi sami uživamo!

In prav zaradi teh njegovih besedi jim ne bom danes nobene hvale pel, ko bom bravcem Ameriške Domovine in Ameriškega Slovenca nanizal, kaj so nam peli! Zakaj ne?! Kako bi jaz mogel bolje s tako preprostimi besedami podati “karakteristiko” njihovega prepevanja. “Vedeti morate, da pri tem, ko mi pojemo — tudi sami uživamo!” Z besedami “tudi mi uživamo” je g. Kurbus lepo povedal: Mi pojemo iz duše, mi pojemo iz srca! To se pravi: mi pesmi podoživljamo s tistim občutjem, ki sta ga imela pesnik in skladatelj, ko sta nam ustvarila ta narodni blesteč biser — pesem, kateri se mi čisto predamo!

S takšnim pozdravom nam in s takšno srečnostjo so začeli peti. Njih prvi del je obsegal:

1. Danilo Bučar: Pod rožnato planino.

2. Oskar Dev: Hladna jesen že prihaja.

3. Dr. Anton Schwab: Slanica.

4. Danilo Švara: O, le mamka, vi, vi.

5. Franc Frjančič: Sijaj, sijaj sončce.

6. Ivan Račič: Rože je na vrtu plela.

Dan pa so bili deležni našega priznanja za podajanje teh šestih pesmi, skorajda tega ni poudarjati posebej. In prav je bilo, da so se malce oddahnili, ko se je program ure odvijal kar naprej z drugimi stvarmi.

Temu petju, lepemu in srčnemu, je sledila lepa in srčna beseda, ki je bila mestoma tudi stokrovnjaška. To je bila beseda o naši zapeti pesmi, katero je napisal dr. Ludve Puš. Ker sam ni mogel priti, je njegov sestavek prebral dokaj dobro Vinko Burgar mlajši.

Menim, da bi bilo prav in koristno, če bi dr. L. Puš poslal svoj sestavek “O slovenski pesmi” uredniku Ameriške Domovine v objavo in morda se kakemu drugemu zdomskemu listu. Pisec te besede o naši pesmi ni bil navzoč, vendar poslušalci so mu dali priznanje kakor tudi dr. Zdravko Kalan, ki vodi te naše prosvetne ure.

Po tem govoru je Marinka Ravnikar-Zupančičeva zapela: “Škrjanček žrgoli in pa Moja kosa je rjava. Pri klavirju jo je spremljal naš organist Franjo Kostanjski, ki bo morda v petek zvečer zasedel dr. Franja Delakova mesto, ko se bodo menda naš “Fantje z Osme” spet zbrali, da bodo nadaljevali z Delakovim pobudo in delom. Vse naše simpatije bodo spet z njimi.

Ko je Marinka odpela svoje pesmi, se nam je predstavila mlada Janka Stelzer, prav pogumno in je s svojimi drobnimi prstki udarila po tipkah klavirja. Mi smo ujeli akorde v naših ušesih, ki so nam pričarali lepo idilo: Na planinah sončce sije in pa Izidor ovčice pase...

Gospod Zdravko Kalan vstane in voščil gospe Tereziji Skrabe za njen rojstni dan. Menda že 86. in ji želi še in še in še nekaj let.

Fantje naše sosednje slovenske srenje se spet v skupino postavijo in g. Kurbus pove, da so se naučili spet nekaj novih pesmi, ker je v tem poletju dobil note v Ljubljani, in da bodo nam peli te pesmi v soboto zvečer, 13. novembra, ko bodo spet prišli k nam na našo farno vinski trgatve. Oni pridejo od daleč, kako pa se bomo mi njujorški izkazali?!

Armin stopi v vrsto — Peregrin Us pa s svojo piščalko nekaj pevcev na uho zaupa, v dvorani pa zadoni:

7. France Marolt: Ribniška.

8. Anton Razdrih: Luna sije.

9. Stanko Premrl: Zdravica.

10. Pavle Kernjak: Mojce, le vzemi m'ne.

11. Jakob Gomilsak: Slovenec sem.

K tem pesmim, s katerimi so naši sosedni fantje pevci Zvona imeli takorekoč svoj jesenski koncert pri nas na Osmi, mi srenjčani pa svojo redno prosvetno uro, so dodali še tisto: Bod' pozdravljen, slavljenec današnji... Ta pa je veljala slavljeniki Tereziji Skrbetovi v čast.

Gospod dr. Zdravko Kalan se je vsem sodelujočim in vsem nam prisotnim zahvalil za udeležbo in objavil, da bo naslednja prosvetna ura v nedeljo, 21. novembra, in da bo posvečena naši novi domovini — Ameriki, saj bo nekaj dni kasneje Zahvalni dan.

Iz kuhinje so tokrat udarili sami mladi, ker so v njej in potem v dvorani prevzeli skrb za “nasičenje lačnih” in to pod vodstvom gospoda Antona Babnika, ki je v to delo vpregel vsjo družino — razen ta male tetke Anke. In šlo je kot po žnori. Tej družini so pomagali drugi mladi, če bi začel naštevati, bi morda koga prezrl. In tega se izognem, če tukaj kar končam...

Tone Osovnik

— Na Aljaski dobe letno za okoli 8 milijonov dolarjev zlata.

“29. oktober 1918” slovenski narodni praznik

CLEVELAND, O. — Dolga in trnjeva je pot, katero mora prehoditi sleherni narod, preden doseže sv. o j narodno-politični smoter — svojo polno svobodo. Silnih žrtve je treba malone za vsak korak naprej, k cilju. Mnogi na tej poti omagajo. Samo složni in z jasnim skupnim pogledom na cilj se povzpnejo naprej in ga končno dosežejo.

Slovenci na svoji poti k svojemu najvišjemu narodno-političnemu idealu, k popolni narodno-politični, socialni in kulturni svobodi, hvala Bogu, doslej še nismo omagali, čeprav hodimo po njej že vse odtlej, kar smo se naselili na svojem narodnostnem prostoru.

Na tej naši poti je veliko mejnikov, velikih in majhnih, vseh in v žalostnih, ki nas vzpodbujajo, da ne omagamo. Največji na njej je gotovo sprejem krščanstva pred tisoč in dvesto leti. Najbolj tragični mejniki na tej naši poti k svoji svobodi pa so nesrečni naši kmečki upori in stoletja trajajoči turški napadi na našo zemljo, v najnovejši dobi pa strašna vetrinjska hekatomba.

Velik in izredno pomemben mejnik na naši slovenski poti v polno svobodno narodno življenje je tudi leto 1848, ko smo si v marčevski revoluciji postavili prvič v svoji zgodovini svoj narodno-politični minimalni in maksimalni program, Zedinjeno Slovenijo.

Končno naj s te svoje poti omenimo še pomemben “29. oktober 1918”, ko smo se Slovenci čisto iz svoje volje ločili od avstroogrške monarhije, ki nas je narodnostno dušila več kot tristo let, in se združili s Hrvati in Srbi v eno državo.

Rojak I. A. je v pismu rojakom za letošnji 29. oktober pomenoval 29. oktober leta 1918 za rojstni dan našega naroda. In če je tako, potem je več kot samo naša skupna dolžnost, da ta dan še in še slavimo in si ob njem nabiramo novih moči za končno doseganje našega narodnega ideala: popolne svobode, samostojnosti in neodvisnosti.

Poseben, prav za ta namen zastavljeni, odbor vabi vse clevelandске in okoliške rojakinje in rojake k proslavi 29. oktobra 1918, katera bo v nedeljo, 31. oktobra t.l., ob tretji uri popoldne v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

Poleg rednega v s a koletnega praznovanja Slovenskega spominskega dne v mesecu majniku, ko se spominjamo vseh, ki so dali v naši preteklosti življenje za dosego naše narodne svobode, med njimi še zlasti za vetrinjske žrtve in one, ki so padli v komunistični revoluciji, je naše vsakoletno praznovanje “29. oktobra 1918” gotovo naš največji slovenski narodni praznik, ki smo ga dolžni vsi praznovati, nam pa letos to še posebej velevalo.

Janez Sever

Obeltnica smrti škofa Rožmana

LEMONT, Ill. — Na željo Slovencev iz okolice bomo tudi letos obhajali obeltnico smrti škofa Gregorija. Naš spominski dan bo letos v nedeljo, 14. novembra. (Torej ne v nedeljo, 21. novembra, kakor je bilo objavljeno v mesečniku Ave Maria.) Spominski dan smo prestavili, ker letos ne bo veleseljem narodnosti v Chicagu v oktobru, marveč v novembru — 20. in 21. novembra. Dve slovenski prireditvi isti dan v času, ko imajo Slovenci vedno manj prilik za srečanja, neprijetno vplivata na ljudi, posebno pa na prireditelje.

Upam, da bomo lahko obvestili o tej spremembi vse, ki pri-

hajajo v Lemont na spominski dan škofove smrti.

Spored v nedeljo, 14. novembra, bo naslednji:

Ob dveh popoldan sv. maša v samostanski cerkvi. Po sv. maši spored, pri katerem sodelujejo učenci in učenke slovenske sobotne šole. Nato bomo šli v procesiji na pokopališče, kjer bomo molili ob škofovem grobu za pokoj njegove duše.

Vabimo Slovence iz okolice, posebno iz Chicaga in Joliet, da pridejo v nedeljo, 14. novembra, k spominski slovesnosti v Lemont.

P. Fortunat, ofm

Ponatis pesmarice “Glory to God”

DENVER, Colo. — Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli, da je imela prva izdaja slovenskih cerkvenih pesmi v angleškem jeziku (Glory to God) izredno dober uspeh. Zbirka je bila kmalu razprodana. Ker naročila še vedno prihajajo, sem se odločila za ponovno izdajo. To sem dobila iz tiskarne sredi oktobra in sem jo začela razpošiljati.

Mislím, da bi pesmarica “Glory to God” lahko služila kot primerno in praktično božično darilo posebno za mlajše ljudi, ki še poznajo in ljubijo slovenske melodije, a ne znajo več dobro jezika.

Ker je poslovanje naše pošte zelo počasno in rabi pošiljka včasih cele tri tedne, da pride do cilja, bi priporočala, da čim prej naročite, da boste tako imeli pesmarico do Božiča v svojih rokah.

Več ljudi me je vprašalo, če bi hotela poslati zbirko “Glory to God” tudi v Slovenijo. Prav rada. To bo primerno darilo v starem kraju za tiste, ki se učijo angleščine. Ako želite, da pošljem, prosim, dodajte za poštnino in sicer: \$2.10 kot avjionsko zapečateno pošiljko; \$0.90 kot avjionsko tiskovino; \$0.14 z navadno pošto. Avjionska pošiljka prispe vsaj v 2 tednih, z navadno pošto rabi do 6 tednov. Svetujem, da takoj naročite.

Za konec še to: na razpolago imam še nekaj izvodov res lepe maše v angleškem jeziku za trigrasni mladinski ali ženski zbor. To mašo sem priredila po Mladinski maši, ki jo je uglasbil Jernej Modec, priznani organist v Slovenski Bistrici leta 1930. Spremljavo za njo je priredil znani skladatelj Alojzij Mav v Ljubljani. To mašo sem pred kratkim priredila na novo angleško liturgično besedilo. Ta maša je žela veliko priznanje letos poleti v cerkvi Rožnega venca v Denverju. Mašo sta pela združena ženska pevska zbor iz Puebla in Denverja ob priliki Zvezinega dneva Slovenske ženske zveze iz Kolorada. Dirigirala je ga. Dorothy Zakrajšek iz Puebla ob moji orgelski spremljavi. Originalni rokopis te maše se nahaja v privatni zbirki Fr. Mihelicha v Denverju.

Sprejmite prirčne pozdrave od mene in moje družine.

Naročila izvolite nasloviti na:

Mrs. Joann Birs
6305 West 5th Place
Lakewood, Colo. 80226
Phone (303) 238-2007

Sleparji na cesti

Ne navadno šalo so si ponoči privoščili trije mladi ljudje ne cesti pri Aachnu. Kot “policijske patrulje v civilu” so ustavljali avtomobiliste in pobirali globo zaradi dozdevnih prometnih prekrškov.

Turškega sezonca, ki se je sprva sicer brnil, so olajšali za 20 mark. Njihovega početja je bilo konec, ko so naleteli na pravo patruljo. Ta je najprej plačala globo, nato pa je vse tri odpeljala na najbližjo policijsko postajo.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Praznik slovenske svobode "29. oktober"

Pravimo, da živimo na tujem, čeprav te dežele imenujemo "nove domovine". Naziv "nove domovine" ni samo priložnost in ni samo govorna fraza; iz leta v leto postaja to večja realnost. Koliko ljudi je čutilo v teh novih domovinah neko domotožje in to čela desetletja. Končno so se vzdignili in odšli na obisk v stari kraj. Tam pa se je po nekaj tednih iz prejšnjega domotožja rodilo razočaranje. Komaj so čakali, da so se zopet vrnili v "novo domovino".

Kaj pa pomeni ta stvarnost novih domov? Najbolj izrazita lastnost, ki tuje dežele spreminja v nove domovine, je svoboda. Tukaj se človek v poklicu in pri delu čuti svobodnega. Svoboda mu daje obilno možnost za uveljavljanje osebnih sposobnosti. V tej svobodi so postali ugledni podjetniki, ljudje, ki bi v starem kraju tega nikdar ne zmogli. Ni bilo prilik, ne možnosti. Tukaj pa svoboda odpira vrata pridnim, podjetnim in delavnim, da dosega zavirljive uspehe.

Kaj pa pomeni svoboda v kulturnem ozračju? Človek more govoriti svoj materin jezik, ga negovati in celo ustanavljati šole, v katere hodijo njegovi otroci v novih domovinah. V svobodi postane jasno, da je kultura last vsakega človeštva, da je nima v zakupu en sam narod, in da je prava kultura hčerka svobode.

Kakšnega pomena je svoboda za družabno življenje in za družbeno izživljanje? Nobenih oblastenih dovoljenj ni treba za ustanavljanje društev, za organiziranje narodnostnih skupin, ki težijo za tem, da se podaljšuje življenje tem skupinam in da one ohranjajo svoje posebnosti narodne in kulturne in celo politične narave. Ta društva skrbijo za kulturno delo, za družabnost, za enokomsko povezavo in za politično orientacijo.

Najbolj pa je človek občutljiv, če mu kdo krati pravice verskega življenja. Kar je duša telesu, to je vera življenju. V praktičnem izražanju vere hoče človek biti prost, brez nadzorstva, biti hoče sam s svojim Bogom. To je pa mogoče samo v svobodi. Vera namreč ni samo zadeva nedelj-ske maše, vera najde izraz v poklicu pri delu, pri razvedrilu, v političnem odločanju in pri izobraževanju. In le tedaj, če so tu, da to področja svobodna, more vera zaživeti v vsej polnosti.

In končno: politika; tu pa svoboda pomeni raznovrstno politično mišljenje, ki ga ljudje iztisnejo brez strahu, da jih bo zaradi njega kdo preganjal. Svobodni dajejo na tajnih volitvah svoje glasove različnim kandidatom iz različnih strank. Tako si po svojih prosto izvoljenih predstavnikih "sami voljo vero in postave". Čutijo se gospodarje svoje usode in svoje bodočnosti. Za Slovence taka svoboda velja, da jim ne bi bilo treba škiliti na Dunaj ali v Beograd ali kam drugam, kaj želijo pre-svitli cesar, kaj Nj. Vel. ali kak drug veliki gospodar. Politična volja v svobodi se kuje doma, raste iz volje naroda in gradi streho politične varnosti dežel-njenega rojstva.

Take svobode slovenski narod dolga stoletja ni poznal. Živel je pod gospodstvom nemštva. Nemška oblast mu je rezala skromen kruh; odrezala pičlo število ur za šolanje v slovensčini, ga tirala pred nemške sodnike, razko-savala z upravnimi ukrepi nje-govo ozemlje in sejala mržnjo-ter razdor med različne pokra-jine slovenskega narodnega te-

lesa. Prav za prav je narod sa-mo živel, ker živeti v pol-nem pomenu besede more samo tisti, ki je svoboden v vseh izra-zih in zahtevah življenja. Ni čudno torej, če je bil tako velik praznik za vse Slovence 29. ok-tober 1918. Tiste dni so Slovenci začutili, da vstopajo v dobo lastnega življenja, ki se bo raz-vijalo v svobodi. "29. OKTO-BER" je torej postal in ostal praznik slovenske svobode. Tega praznika ni postavil v veljavo nikak dekret kake vlade, niti ni bil izglasovan po kakem sloven-skem parlamentu. "29. OKTO-BER" je postal slovenski narodni praznik, ker je tako "odredil" praznik iz narodnih klic. Ta spon-tani klic je rodila narodova vo-lja po življenju, po življenju v svobodi.

Danes še ni svobode v Slove-niji, zato "29. OKTOBRA" tam ne praznujejo. Prišel pa bo dan, ko bo slovenski narod pod last-no streho svobodni, prost in ne-odvisen praznoval ta dan. Božja Previdnost pa je poskrbela, da tradicijo tega praznika vzdržu-jejo svobodni Slovenci v "novih domovinah". Okrog tega dne bi morale biti vsako leto najlepše in najbolj številne slovenske proslave. Če svobodni ne bodo čuvali svobode, je bodo še oni izgubili. Da lučka upanja v resnično svobodo ne bo ugasnila v Sloveniji, zato naj svobodni Slo-venci v "novih domovinah" praznujejo vsako leto praznik slo-venske zastave "29. OKTOBER".

Lepa knjiga za dolge večere

Iz Argentine sporočajo, da je že izšel ZBORNIK Svobodne Slovenije. Kdaj bo pošiljka pri-spela v Kanado, je težko predvi-peti. Vemo samo to, da ga stalni kupovalci že težko pričakujejo. Poročila pravijo, da je letos ta knjiga, ki je že 21. po številu, izredno zanimiva. Čeprav se vse draži, čeprav tudi plače kar hit-ro naraščajo, se cena Zbornika ni tako zelo povečala. Letos bo stala ta knjiga samo \$6. V to ce-no pa ni všteta poštnina za na-ročila po pošti. Naročila že spre-jemamo.

Ker so večeri že postali kar dolgi, bo treba poskrbeti še za dobro branje v teh večerih. Ima-mo še na zalogi dragoceno knji-go "Škof Rožman, II. del" pa Broširana stane \$5.50, vezana pa \$7. To so cene brez poštnine. Dalje se še dobijo knjige priljubljene-ga pisatelja Karla Mauserja "Na ozarrah"; broš. \$4, vez. \$5. Isto ceno in nekako isto velikost imajo tudi knjige "Huda prava-da". Povest je napisal Lojze Ili-ja.

Zakaj ne bi šle te knjige med ljudi, ki so jim namenjene?

Uprava Slovenske pisarne
618 Manning Ave.,
Toronto 4, Ont.

Bliza se dan obračuna

Hranilnica in Posojilnica slo-venskih župnij v Torontu je 30. septembra zaključila svoje po-slovno leto. Bilo je to 14. leto njenega delovanja in njene služ-be slovenski skupnosti v Toron-tu. 1. oktobra je že stopila v 15. leto življenja. Mlada je ta usta-nova, a ima za seboj že lepe izkušnje in dolga bi bila proce-sija tistih, ki so bili deležni nje-nih uslug.

Bila bi velika vas, če bi po-stavili skupaj vse hiše, ki jih je Slovincem pomagala kupiti ta ustanova. Kaj pa osebni avto-mobili, ki so jih člani kupili s posojili? Dolga vrsta bi bila, če bi vse postavili drugega za dru-gim. In samostojna podjetja in dolga potovanja in še ter še... Dan obračuna o delu v 14. po-slovni dobi bo meseca novem-

bra. Tedaj bodo člani zvedeli, kako stojijo zadeve; povprašali bodo po neznankah; pokritizira-li bodo (ali morda celo pohvali-li?) in nove odbornike izvolili. Obračun ne bo težak. Ta naš bančni zavod je tudi v zadnjem letu porastel, tako na članih, kot na kapitalu. Ta zadnji se je dvignil za več kot pol milijona dolarjev. Že julija meseca je presegel drugi milijon. Postrež-ba s posojili je bila tudi vredna več kot pol milijona. Kaj več in podrobnejše bomo pa poročali ob običnem zboru.

P—nik

Seznami blaga

CHICAGO, Ill. — Ko je začela prva trgovina svoje poslova-nje z naročili in odpošiljanjem blaga po pošti, je imela na svo-jem seznamu razporejenih blaga le 163 imen. Moderni ka-talogi takih trgovin obsegajo preko 100,000 raznih izdelkov in blaga.

Slovo župnika dr. Lojzeta Tomca iz Hamiltona

HAMILTON, Ont. — Ko je prišel leta 1960 rev. dr. Lojze Tomc v Hamilton, je živel tam okrog 350 slovenskih družin in večje število odraslih samskih oseb, največ v samem Hamilto-nu, ne mnogo manj pa v bliž-njem Burlingtonu in okolici. Mimo teh jih je bilo še drugih 300, ki so živeli v oddaljenosti 20 do 30 milj v mestu St. Cathe-rines in po drugih manjših kra-jih na Niagarskem polotoku. K vsem tem bi veljalo pristiati da-lje še tiste rojake — okrog 70 družin in večje število samskih oseb — katere so živele v neko-li bolj oddaljenem Kitchenerju, Waterloo in okolici. Za vse te rojake, tj. za nekako 700 do 800 slovenskih družin in žal za ne-znano visoko število samskih o-seb, je bilo nujno potrebno or-ganizirati slovensko versko in narodno kulturno središče.

Dne 7. avgusta tl. je minilo že 11 let, odkar je prišel k tem Slo-vincem rev. dr. Lojze Tomc, ki se je naselil v Hamiltonu v žup-nišču pri Sv. Ani. V enajstih letih odtlej je s pomočjo in so-delovanjem dobrih rojakov in rojakinj ustanovil župnijo in zgradil dom in cerkev in tako postavil osnovne temelje za na-daljnjo versko in kulturno rast Slovencev v tem delu Kanade.

Hamiltonska slovenska župni-ja in cerkev si je izbrala ime in varstvo sv. Gregorija Velikega, in sicer med drugim tudi zato, da počasti s tem tudi spomin, boje in trpljenje tridesetega ljubljanskega vladika dr. Gre-gorija Rožmana. Le-ta je bil ljubljanski škof v najbolj burni dobi slovenske zgodovine, po-dobni tistim strašnim in krva-vim časom, ko je bil v Rimu pa-pež njegov vzornik in patron sv. Gregorij Veliki.

Ko se je Father dr. Lojze Tomc v nedeljo, 3. oktobra tl., poslavljaj v novi hamiltonski slovenski cerkvi sv. Gregorija Velikega, je v poslovilnem go-voru pri sv. maši ob 10.30 imel kaj povedati, velikega in po-membnega za zgodovino kanad-ske hamiltonske slovenske na-selbine, kar je vredno, da ostane zapisano, saj je bilo podano iz najbolj avtentičnega vira. Med drugim je rekel:

Leta 1960 sem prišel v Hamil-ton 7. avgusta. Ni nas bilo mno-go. 12. marca 1961 smo sklicali prvi občni zbor. Pričakoval sem, da se bo odzvalo kakih 30 ali 40 mož, pa jih je prišlo 110. Jako-lepo število, tako da so se du-hovniki pri Sv. Ani, kjer smo bili takrat doma kot gostje, ču-dili, da je bil tak odziv. In tisti datum, 12. marca 1961, z udelež-bo pri tistem običnem zboru, dragi verniki, ste dali na zač-

"Slovenski fantje" pridejo goslovat v Toronto

TORONTO, Ont. — "Sloven-ski fantje" iz Clevelanda bodo nastopili s svojo lepo slovensko pesmijo v Torontu v soboto, 13. novembra 1971, ob pol osmih zvečer v Slovenskem domu na 864 Pape Avenue.

Ker se je zbor pod dobrim vodstvom in spretno roko dr. Jerka Gržinčiča dvignil na pre-cejšnjo višino, bomo ljubitelji slovenskih melodij ta večer na-polnili Slovenski dom. Hvala vam "Slovenski fantje", da ste se povabili torontskega pevске zboru "Vrba" odzvali in nam boste vključili veliki žrtvi pripra-vili in podarili ta prelepi večer.

V svoji pesmi nam prinašate košček naše prelepe slovenske domovine.

Navdušeno vas pričakujemo! "Vrba"

tek in za pogon temu, kar danes obstaja.

Potem se je delo razvijalo na-prej. Podlaga je bila 3 akri zem-lje, na katerih stoji danes naša cerkev in naš dom. Če bi ne bili leta 1961 dobili tega kosa zem-lje, najbrž danes ne bi bilo ne župnije sv. Gregorija Vel. ne po-slovinlega večera sinoči, ne me-ne danes tukaj pri oltarju ne vas v cerkvi. Srečo smo imeli in Bog je dal, da nam ni bilo treba zbirati tistih 24,000 dolarjev, kar je stala takrat ta zemlja. Če bi bili zbirali pri tisti brezposelno-sti in pri tistem majhnem šte-vilu — danes vas je skoraj še enkrat toliko — bi bilo to vse prodano in ne bi zlepa dobili prostora; morda kakšno staro, plesnivo cerkvico kje notri v mestu, z eno dvoranico spodaj; to bi bilo največ, kar bi mogli pričakovati."

Ko ste pa videli takrat, da je zemlja tukaj, kamor smo mogli postaviti svojo nogo, nikoli ne bom pozabil, s kakšno vneto ste prišli in ruvali stare trte tukaj, obnemogle in napol usahle trte, ruvali kole iz vinograda, pos-pravljali itd. Petdeset vas je bi-lo na delu. Takrat so uvideli tu-di tisti, ki so se dotlej še obo-tavljali, ki so dvomili, da gre za-res.

Nobena župnija, nobena narod-nostna skupnost v Hamiltonu (Italjanov je tukaj nad 50,000; Poljakov vsaj 20,000; Srbov in Hrvatov vsaj 7 do 8,000; nas pa, ne vem, če nas je bilo cel tisoč, posebnost onih, ki so hoteli imeti župnijo in ki jih je brigalo ver-sko življenje in služba božja v našem narodnem jeziku) ni spravila skupaj toliko začetnega gradbenega sklada, kot ste ga spravili vi.

In tako smo izpolnili tisto o-snovno zahtevo škofije, da mo-ramo imeti polovico prvega pro-računa za prvo stopnjo zidanja. Imeli smo jo. Drugo polovico pa smo dobili na posodo in je za-njo prevzela jamščino škofija. Ko smo začeli zidati, smo imeli skoraj 60,000 dolarjev gotovine. Ogromno delo, lepo in sijajno, dela čast vsem. Zgodovina se ga bo spominjala. Leta 1975, ko bo-ste praznovali prvo 10-letnico župnije, naj bo to zapisano z zlatimi črkami!

In potem? Da, potem! Potem smo pa imeli težave s škofijo. Ni zameriti škofijskim svetnikom, da so hoteli odločevati, ali naj Slovinci dobimo župnijo, zida-mo cerkev, ali ne. Ni jim zame-riti, da so bili nezaupni, kajti več narodnostnih župnij je bilo začelo, pa so shirale, vsahnile, propadle. Župnija Avstrijev npr. tukaj; začeli so, kupili neko judovsko shodnico, jo prenar-

dili v cerkev, potem so se raz-kropili; eno so šli v angleške cerkve, večina pa nikamor. Žup-nik pa je ostal s \$15 kolekte. Moral je hoditi na škofijo prosit škofa, naj mu da hrano! Ni imel kaj jesti. In tega se škofija boji. Imajo prav. Nam je bilo treba premagati nezaupanje na škofi-ji. Nikoli ne boste vsi zvedeli, kako smo ga premagali. Vse to vedo le trije možje: Slavko Er-zetič, Rado Marušič in Alfonz Mozetič, ki so šli na škofijo in tam izpričali tako odločno voljo vseh nas po svoji cerkvi, da je ta popustila. V teku meseca dni smo nato dobili dovoljenje za zi-davo in potem z datumom od 1. decembra 1964 škofijsko pismo, s katerim je bila ustanovljena slovenska župnija sv. Gregorija Velikega."

Potem je šlo naprej. Zdaj pa je osnovno, temeljno, pionirsko delo končano. Z današnjo nede-ljo se začne druga doba slo-venske župnije sv. Gregorija Vel. v Hamiltonu...

Dragi bratje in sestre! Zahva-limo Boga danes za vse! Za vse milosti. Tudi za vse težave in razočaranja. Nobena velika stvar, nobeno veliko delo, tudi nobeno svetno delo, se ne naredi gladko, lahko, brez težav. Čim večje so težave, čim večje so borbe, tem sijajnejši je uspeh. Povsod, v vsej dosednji 10-let-ni zgodovini, sem vsaj šestkrat kar prav živo občutil prst božji, ki je posegal med nas. Zahvali-mo za to danes Boga!

Na spominski podobici, katero ste dobili pri tej sv. daritvi, sto-ji takole zapisano: "Vam, pre-dragi farani sv. Gregorija Velikega, v spomin in za slovo! Rev. Dr. Alojzij Tomc, Vaš prvi duš-ni pastir od 7. avgusta 1960 do 3. oktobra 1971." Pod tem pa je še zapisano: "S pogumom in žrtvami smo v tem času posta-vili svetišče Bogu, sebi in našim otrokom pa ustvarili košček do-movine v tujem svetu. HVALA BOGU, USPELO NAM JE!"

Nisem upal jaz sam, ne vi sa-mi; skupaj smo uspeli, jaz z va-mi in vi z mano. Zahvalim vas lepo. Božji otroci, ste božji sino-vi in božje hčere, pa ste tudi moji sinovi in moje hčere. Saj je prav, da imenujemo tukaj duhovnika "oče". Vsi ste bili moji otroci in zdaj za naprej pa boste sinovi in hčere duhovni-kov, očetov salezijancev o. Iva-na Dobrška in o. Stanka Ceglar-ja, ki bosta skrbela za vaše duše in vas prerajevala v božji milo-sti, ne za to častno, zemeljsko življenje, ampak za večno živ-ljenje. V vas pa bo rasla tista božja sila, ki se ji pravi vera.

Vera je tisti plamen, tista sila, katere vse dobro na svetu dela in katera nas dviga v naročje neskončnega, večnega Boga, ki bo nekoč naš Plačnik, pri kate-rem se bomo vsi sešli, pri kate-rem bomo imeli vsi svoj dom, kjer ne bo več slovesa, ne bole-čine, ne joka ne vpitja, ker bo ta obrisal vsako solzo z naših oči. Tukaj na svetu se bomo, Bog daj tako, še kdaj videli, tam, pri Bogu, pa se bomo do-končno za vedno vsi sešli. Amen.

Zastoj se čuti tudi v sovjetskem gospodarstvu
MOSKVA, ZSSR. — Čeprav je vse sovjetsko gospodarstvo o-stro podrejeno n a v o d i l o m iz centralne, vendar ne dosega zme-raj postavljenih ciljev. Tako je na primer sedaj ugotovila stati-stična služba, da pešata ne samo industrijska proizvodnja, ampak tudi delovna storilnost. Pojema-nje gospodarske aktivnosti ni si-ker veliko, vendar pa je toliko, da jemlje sovjetskim kritikom pravico, da bi ostro napadali za-stoj gospodarstva v svobodnih državah.

Politiziranje z lakoto v vzhodnem Pakistanu

NEW DELHI, Ind. — Tu se s posebno vneto širijo vesti, da v vzhodnem Pakistanu ne obstoja nevarnost splošne lakote in da so bile prve ocene strokovnja-kov preveč pesimistične. Do te-ga sklepa so prišli tudi tuji stro-ki, ki so hoteli odločevati, ali naj Slovinci dobimo župnijo, zida-mo cerkev, ali ne. Ni jim zame-riti, da so bili nezaupni, kajti več narodnostnih župnij je bilo začelo, pa so shirale, vsahnile, propadle. Župnija Avstrijev npr. tukaj; začeli so, kupili neko judovsko shodnico, jo prenar-

stev, ki jih sedaj rabi za vojne namene. Organizacijo preskrbe Bengalcev s hrano je torej tre-ba temeljito predelati.

Ta novica iz Indije, podprta tudi od tujih strokovnjakov, se da hitro razumeti. Istočasno se namreč v Indiji znova poudarja potreba, da naj del hrane, ki je namenjen za prehrano lačnega vzhodnega Pakistana, pride v Indijo, da tam pomaga prerediti okoli 9 milijonov pakistanskih beguncev. Ta indijska želja je razumljiva, le utemeljiti je ni treba s tako tvegano trditvijo, da Pakistanu ne manjka hrane. Celo tisti, ki trdijo, da jo je za-dosti, ne ugovarjajo poročilu, da v Pakistanu živi še zmeraj ka-kih 35 milijonov domačinov, ki jim preti lakota.

Indija in ZSSR imata skupno politiko do Pakistana?

WASHINGTON, D.C. — Do tega zaključka je prišlo nekaj naših specialistov za azijsko po-litiko. Mislijo, da imata Moskva in New Delhi že pripravljen na-črt, kako bi pomagali bengalske-mu narodu do politične samo-stojnosti in ga potem vključili v svojo vplivno sfero.

V Moskvi ne mislijo na voj-skovanje med Indijo in Pakista-nom, so pa za to, da ima Indija vse pripravljeno za oborožen spopad s Pakistanom. Moskva zato ni svetovala Indiji, naj že sedaj prizna bengalsko neodvis-nost. Ta korak naj bo prihra-njen za poznejše prilike, ki se bodo ponudile, kakor hitro bo čas dozorel.

Ameriška uradna politika s takim razvojem še ne računa, pač pa naj Indija podpira bengalsko gibanje, da ne bo popol-noma zamrlo.

Pri tem načrtu bo seveda ime-la svojo besedo tudi kitajska po-litika. Od nje bo veliko odvisno, ali imajo ameriški specialisti pravi pogled v bengalsko bodočnost.

Spomeniki v Kambodži pod varstvom ZN?

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Kambodža se lahko postavi s tem, da ima v svoji sredi kulturne spomenike, ki se po svoji umetniški vrednosti lahko kosa-j s tistimi v Rimu, Atenah in Luksorju. Nahajajo se v Ang-korju v severnozahodni Kam-bodži. Obstojajo iz ostankov templjev izredne umetniške vrednosti.

Državljanska vojna jim je do sedaj prizanašala. Oba nasprot-nika, vladne in severnovietnam-ske čete, so se ogibale bojem o-koli Angkorja. Letos poleti je bil Angkor napaden in pri tem močno poškodovan znani tem-pelj Angkor Wat. To je dalo kambodžanski vladi povod, da je naročila svojemu delegatu pri Združenih narodih, naj stavi v generalni skupščini predlog, naj ZN prevzamejo pokroviteljstvo nad Angkorjem.

Upajo, da bo generalna skup-ščina ta predlog sprejela. Še lep-se bi seveda bilo, ako bi se var-stvo ZN raztegnilo na vso Kam-bodžo.

Zastoj se čuti tudi v sovjetskem gospodarstvu

MOSKVA, ZSSR. — Čeprav je vse sovjetsko gospodarstvo o-stro podrejeno n a v o d i l o m iz centralne, vendar ne dosega zme-raj postavljenih ciljev. Tako je na primer sedaj ugotovila stati-stična služba, da pešata ne samo industrijska proizvodnja, ampak tudi delovna storilnost. Pojema-nje gospodarske aktivnosti ni si-ker veliko, vendar pa je toliko, da jemlje sovjetskim kritikom pravico, da bi ostro napadali za-stoj gospodarstva v svobodnih državah.

Ni izključeno, da bodo po-stavljene norme dosežene do konca leta, toda pribito pa to ni. Značilno je, da se poje-manje konjunktura opaža tako v težki kot v lahki industriji, dočim je

menda kmetijstvo letos še kar dobro odrezalo kot večinoma po-vosod po svetu.

Tajfun Hester napravil zares obsežno uničenje

SAIGON, J. Viet. — Tajfun Hester je preteklo soboto segel na obalo severnega dela Južne-ga Vietnama in napravil nepri-čakovano veliko uničenje, dosti večje, kot je izgledalo po pri-h poročilih. Na nekako 10,000 kva-dratnih milj površine je tajfun pokončal vsaj 36 ljudi, med nji-mi 3 ameriške vojaške, na stotine jih ranil, še večim pa uničil streho. Skupno naj bi bilo pri-zadetih okoli 3 milijone ljudi.

Predsednik republike Van Thieu je poslal predsednika vla-de Tran Thien Khiema v sever-ne pokrajine, kjer je tajfun div-jal, da pregleda škodo in ukrene vse potrebno za nujno pomoč.

Ameriške oborožene sile so priskočile na pomoč ponesreče-nim, tudi one, ki se že priprav-ljajo na povratek v ZDA. Vrhovno poveljstvo ameriških oboroženih sil v Južnem Vietna-mu je objavilo, da posledice taj-funa ne bodo vplivale na voja-ške nastope ameriških oborože-nih sil v Južnem Vietnamu.

Pri zasliševanju

Sodnik: "Ali ste res ukradli kolo, ki je bilo naslonjeno na pokopališki zid?"
Tat: "Ukradel? Ne. Mislim sem, da je lastnik umrl."

CLEVELAND, O.

Help Wanted Female

SEWING MACHINE OPERATORS

for garment factory; five days per week. Excellent piecework rate. Call days, 881-5459.

(207)

MALI OGLASI

V najem

2 prenovljeni stanovanji, blizu Sv. Vida, zgoraj, vsako ima po 5 sob in kopalnico. Zmerna na-jemnina. Za pojasnila kličite: 881-5158

(x)

V najem

5-sobno moderno stanovanje za urade ali stanovanje se odda odraslim na 6426 St. Clair Ave. Najprej pokličite 481-5380 za ogled.

(x)

Napravljamo

in popravljamo kuhinje, garaže, porče in vsakovrstna mizarska dela. Kličite 531-2053, vprašajte za John Mitzgur.

(206)

10 akrov gozda

Izvrstno posestvo v najboljši Madison okolici. Primerno za gradbeni prostor ali za zabavni prostor.

KOVAC REALTY

291-2878 946-8059 zvečer (26,28 okt.)

V najem

Dve stanovanji, 3 sobe vsako na drugem in 4 sobe na tretjem, pri E. 49 in St. Clair Ave.

Kličite 921-8461

(209)

Zenitna ponudba

Slovenski fant, pošten in po-staven, star 32 let, živeč v Ka-nadi, išče sebi primerno življenj-sko družico. Resne ponudbe po-slati na upravo Ameriške Do-movine pod značko "Osreči me".

—(26,29,25 nov)

Hiša naprodaj

Dobra 9-sobna enodružinska hiša z 2 spalnicama, preproge, je naprodaj v bližini Sv. Vida. Kli-čite po 4. uri 431-9123 ali 261-8050.

—(210)

Sobo išče

Slovenski upokojenec išče opremljeno sobo s hrano v okoli-ci Sv. Vida. Kdor bi ga sprejel, naj pokliče Ameriško Domovino 431-0628

(208)

ALEXANDRE DUMAS,

Grof Monte Cristo

Albert pusti, da pogovor zastane; toda za trenotek ga obudi grofica.

"Prišel si me vprašat," pravi, "kako se počutim; 'nikakor ne dobro, ljubi Albert. Ostati bi moral pri meni, kajti nikakor ne smem biti sama.'"

"Znano vam je, ljuba mati, kako srečen bi bil, če bi mogel ugoditi vaši želji; toda žalibog me sili važna in nujna zadeva, da vas moram zapustiti za ves večer."

"Torej prav," odvrne Mercedes in vzdihne. "Le pojdi, kajti ne maram te narediti sužnjem tvoje otroške ljubezni."

Zdi se, da Albert te besede presliši. Nato poljubi svoj mater roko in zapusti sobo.

Komaj se izgube njegovi koraki, pozvoní grofica zaupnemu slugi, mu ukaže, naj sledi grofici povsodi, kamor pojde ta večer, in ji to takoj sporoči.

Nato se da kljub svoji slabotnosti od svoje komornice obleči, da bi bila za vsak slučaj pripravljena.

Povelje, katero je vodil sluga, ni bilo težko izvršiti. Albert je šel v svojo sobo in se oblekel z veliko skrbnostjo. Nekoliko pred osmo uro je prišel Beauchamp; govoril je s Chateau-Renaudom, ki je obljubil, da bo točno ob določenem času v gledališču.

Prijatelja sta stopila v Albertov voz, in Albert, ki ni imel vzroka, da bi prikrival, kam gre, je rekel čisto jasno:

"V Opero!"

Bila sta tam, še predno se je dvignil zastor. Chateau Renaud je bil že tam; Beauchamp ga je obvestil o vsem, torej mu ni bilo treba dajati nobenih pojasnil več. Poleg tega se je zdela Chateau Renaudu Albertova želja, maščevati svojega očeta, tako naravna, da mu je iskreno zagotovil, da mu je popolnoma na razpolago.

Manjkalo je še Debraya, toda Albert je vedel, da ta redkokrat zamudi kako opero. Albert je upal, da sreča Monte Cristo ali na stopnicah, ali na hodniku, koder ga je iskal. In ko je klical zvonec na prostore, odide na svoj sedež med Beauchampom in Chateau-Renaudom.

Toda svojih oči ne obrne od Monte Cristove lože, ki pa ostane prazna tekom celega prvega dejanja.

Končno, ko pogleda Albert že stotič na uro, se ob pričetu drugega dejanja odpre loža, Monte Cristo, črno oblečen, vstopi in gre do ograje, da bi

pregledal dvorano. Morrel, ki pride za njim, išče z očmi svojo sestro in njenega moža, ju zagleda v loži druge vrste in pozdravi.

Grof zagleda pri svojem opazovanju blede obraz z žarečimi očmi, vpirajočimi se nepremično vanj. Dobro spozna Alberta, toda v svoji previdnosti se dela, kakor da ga ne vidi. Čisto mirno sede in pregleduje s kukulom drugo stran. Toda Alberta ne izgubi iz oči, in ko pade zastor, vidi, da Albert in njegova prijateljca zapuste svoje prostore. Kmalu se zgane kljuka v vratih njegove lože. Dasi se je grof smehljaje pogovarjal z Morrelom, je vendar čutil bližajočo se nevihto, vedel, kaj pride, in bil pripravljen na vse.

Vrata se odpro. Monte Cristo se obrne in zagleda Alberta, bledega in trepetajočega; za njim sta bila Beauchamp in Chateau-Renaud.

"Dobrodošli!" reče z ono dobrotno uljudnostjo, ki je njegov pozdrav razločevala od navadnih form odličnega sveta. "Končno se torej vidimo. Dober večer, gospod Morcerf!"

In obraz tega moža, ki je bil vedno tako popolnoma sam svoj gospod, je izražal najiskrenejšo prijaznost.

Morrel se spomni pisma, v katerem ga je Albert prosil, naj pride v Opero, in spozna, da se ima zgoditi nekaj strašnega.

"Nismo prišli, da bi si pravili prilizljive uljudnosti ali hlinili prijateljstvo," pravi mladi mož; "prihajamo, da zahtevamo od vas nekega pojasnila, gospod grof."

Te trepetajoče besede so komaj prišle preko stisnjenih ustnic mladega moža.

"Pojasnilo v Operi?" pravi grof tako mirno in s tako prodirajočimi očmi, da je bilo na tem zopet spoznati, kako zelo je ta mož gospod nad samim seboj. "Dasi zelo malo poznam pariške običaje, gospod, bi vendar ne mislil, da je Opera kraj, kjer se zahtevajo pojasnila."

"Toda," odvrne Albert, "če se da kdo zatajiti, če človeka ne puste k njemu pod pretvezo, da je v kopelji, pri obedu ali v postelji, ali ni človek v tem slučaju prisiljen, da izrabi čas, ko more to osebo najti?"

"Mene ni težko najti," pravi Monte Cristo, "kajti če imam dober spomin, gospod, ste bili še včeraj pri meni."

"Včeraj, gospod," pravi mladi mož, v katerega glavi se prične mestiti, "včeraj sem bil pri vas, ker še nisem vedel, kdo ste."

In te besede je izgovoril Albert tako glasno, da so jih lahko slišali vsi, ki so sedeli v bližini. Tudi so se oči vseh obrnile v grofovo ložo.

"Od kod prihajate, gospod?" pravi Monte Cristo navidezno čisto mirno. "Zdi se, da ne obvladate svojih čutov."

"Vendar imam še dovolj pameti, da razumem vašo verolomnost in vam morem povedati, da se hočem maščevati," pravi Albert besno.

"Gospod, ne razumem vas," odvrne Monte Cristo, in če bi vas tudi razumel, govorite preglasno. Tukaj ste pri meni, in le jaz imam tu pravico, dvigati svoj glas pred drugimi. Odstranite se, gospod!"

In Monte Cristo pokaže zelo ukazujoče na vrata.

"Ah, skrbel bom, da pridete ven tudi vi!" odvrne Albert in krčevito stiska v roki rokavico, česar Monte Cristo ne preze.

"Prav, prav," pravi Monte Cristo hladno; "vidim, da iščete prepira. Toda, grofič, uvažujte moj nasvet: slaba navada je delati hrup, in to ne pristojta vsakomur, gospod Morcerf."

Pri tem imenu se začuje med občinstvom mrmranje iznenađenja; izza včeraj je bilo to ime v ustih vseh.

Albert je razumel te besede boljše nego vsi drugi in hotel vreči grofu svojo rokavico v obraz, toda Morrel ga prime za roko, dočim ga Beauchamp in Chateau-Renaud, boje se, da bi lahko prekoračil meje izziva, potegneta za suknjo nazaj.

Toda Monte Cristo vzame, ne da bi vstal, iz njegove roke vlažno in zmečkano rokavico.

"Gospod," pravi s strašnim izrazom, "to rokavico smatram za vrženo, in vrnem vam jo s kroglo vred. Zdaj se izgubite takoj, ali pa ukažem svojim slugam, naj vas vržejo skozi vrata."

Omamljen in zmeden stopi Albert dva koraka nazaj. Njegove oči so bile zalite s krvjo.

Morrel izrabi ta trenotek ter zapre vrata.

Monte Cristo vzame svoje kukalo in gleda naprej po gledališču, kakor da se ni nič zgodilo.

Ta mož je imel srce iz brona in obraz iz marmorja.

Morrel se skloni k njegovemu ušesu.

"Kaj ste mu storili?" vpraša. "Jaz? Nič, vsaj osebno ne," pravi Monte Cristo.

"Toda ta čudni dogodek mora imeti vendar kak vzrok?"

"Nesreča njegovega očeta je vzela ubožcu razum."

"Ali ste vi kaj prizadeti pri

tej zadevi?"

"Haydee je obvestila zbornico o grofovem izdajstvu."

"Res," pravi Morrel, "to so mi pripovedovali, toda jaz nisem hotel verjeti, da je ta Grkinja, ki sem jo videl pri vas v tej loži, Ali-Paševa hčerka."

"Vendar je to res."

"O moj Bog," pravi Morrel, "zdaj razumem vse, in ta prizor je bil nameravan."

"Kako to?"

"Da, Albert me je prosil pismo, naj pridem nocoj v Opero; imel sem torej pač biti priča

ZA SMEH — Paul Lynde je znan komik in bo nastopil letos vsaj na 12 televizijskih programih z D. Martinom, G. Campbellom in C. Burnett.

žalitve, ki vam jo prizadene."

"Skoro gotovo," pravi Monte Cristo s svojim neomahljivim mirom.

"Toda kaj storite z njim?"

"S kom?"

"Z Albertom."

"Z Albertom?" odvrne Monte Cristo z istim glasom. "Kaj storim z njim, Maksimilijan? Kakor resnično stojite tukaj in vam jaz stiskam roko, tako resnično ga jutri, predno bode bila ura deset, usmrtilim."

Morrel zgrabi grofa za roko in se strese, čuteč, kako je ta roka hladna in mirna.

"Ah, grof," pravi, "njegov oče ga ljubi tako zelo."

"Ne govorite mi takih stvari!" odvrne Monte Cristo, kažoč prvi pojav pri njem neobičajne jeze. "Jaz hočem, da trpi."

Morrel poparjen izpusti grofovo roko.

"Grof, grof!" pravi.

"Ljubi Maksimilijan," ga prekine grof, poslušajte, kako krasno poje Duprez to mesto:

"O Matilda, moje duše vzor!"

Morrel uvidi, da zdaj ne sme reči ničesar več, in molči.

Zastor, ki se je dvignil ob koncu prizora z Albertom, pade skoro takoj. Nekdo potrka na vrata.

"Naprej!" pravi Monte Cristo, ne da bi kazal najmanjše razburjenje.

Beauchamp se prikaže.

"Dober večer, gospod Beauchamp," pravi Monte Cristo, kakor da vidi žurnalista prvič ta večer; "sedite vendar!"

Beauchamp pozdravi, vstopi in sede.

"Gospod," pravi Monte Cristo, "kakor ste lahko videli, sem pravkar spremljal gospoda Morcerfa."

"S tem hočete reči," odvrne Monte Cristo smehljaje, "da sta skupaj obedovala. Srečen sem, ko vidim, gospod Beauchamp,

da ste bili zmernejši od njega." (Dalje prihodnjé)

Plačevanje s čeki

Povprečno je dnevno napisanih v ZDA, tako trdijo statističke, okoli 19 milijonov čekov s povprečno vsoto \$30.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

eprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnic za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izrežite in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

CAR WASH — By owners, full service modern equipment, gas pumps, waxing, interior plus motor steaming facilities. Good commercial corner 100x185' on main st. and hwy. Bldg. 32x132' established, owned and operated by original owners 15 yrs. Retiring. Elgin, Ill. 742-2293, 8-5:30 p.m.

(206)

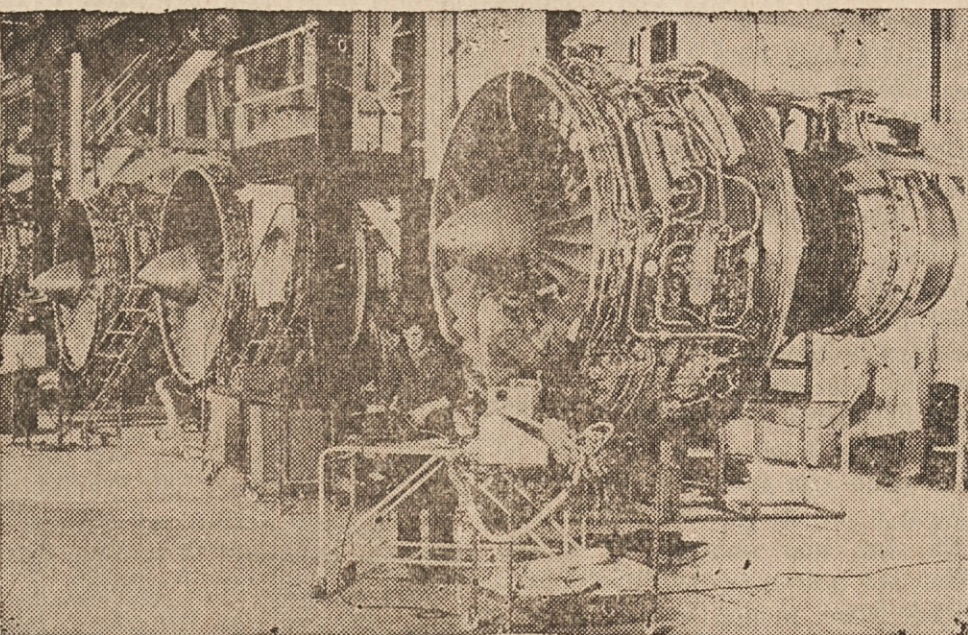
REAL ESTATE FOR SALE

CICERO—OPEN HSE. SUN. 1-5p.m. 5047 W. 32nd Pl. - Pvt. Owner New deluxe yellow brk., 2 flat 1st flr., 4 rm. w-2 bdrm. tile bath, mod. kit., up. 5½ rm., w-3 bdrm., tile bath mod. kit. \$43,500. 447-5190

(206)

BETWEEN CALUMET CITY & SO. HOLLAND — BY OWNER 6 rm. house, 4 bdrms., tile bath, 2 car garage on large lot 165x317 ft. Near River Oaks Shopping & Expressway. 596-1934

(205)

MOGOČNI MOTORJI — Slika kaže gradnjo Rolls-Royce letalskih motorjev v tovarni v Derbyju na Angleškem, namenjenih za Tri star airbus Lockheed Co.

TEŽKO JE PRIŠLA DOLI — Norma Crane je po končanju filma "Fiddler on the Roof", v katerem igra glavno vlogo, nekam težko prišla nazaj na tla.